

'Kijk samen naar mogelijkheden, dat geeft ons de toekomst!'

Christiaan Feickens (27) werkt sinds 2010 op Zonnegoed. In de omgeving van Ens, in de Noordoostpolder, ligt dit biologisch-dynamische akkerbouwbedrijf van Joost van Strien. Op 92 hectare zavelgrond worden gemiddeld twaalf verschillende gewassen geteeld. Christiaan begon er als stagiair, ging er in loondienst en pachtte later een stukje land voor eigen gebruik. De halve hectare waar hij mee begon groeide uit tot vijf hectare. Mogelijk gaan Christiaan en Joost in de toekomst het bedrijf samen runnen. *Tekst: Sterre Uiterwijk, Linda Groot Nibbelink, Esther Hofkamp, Zita van Steijn en Elske Hageraats / Foto rechts: Bodemboeren*

Christiaan heeft van huis uit geen agrarische achtergrond. Hij begon vanuit de vrijeschool met een stage op een veehouderijbedrijf. Daar werd hij enthousiast voor de landbouw. Hij volgde de voltijdopleiding biologisch-dynamische landbouw aan Warmonderhof, waar hij in aanraking kwam met groenteteelt. "Het ritme en de seizoenen, dat sprak me heel erg aan. Zo ook het produceren van een mooi en gezond product. Ik voel me goed bij het buitenleven, de afwisseling, het fysieke werk, het verzorgen van de gewassen en de vrijheid." Een huisgenoot liep stage bij Zonnegoed en was daar euforisch over. Christiaan volgde zijn voorbeeld, werkte er een half jaar en dat beviel goed. "De aandacht waarmee Joost zijn bedrijf voert is inspirerend. Het bedrijf is biologisch-dynamisch. Er wordt veel compost gestrooid en er worden kiezel- en hoornmestpreparaten gebruikt. Er worden teeltplannen gemaakt waarbij de bodem de tijd krijgt om te herstellen. Een gezonde bodem is alles, het is je basis."

Na zijn stage en een tijd in loondienst bij Joost, was Christiaan toe aan meer uitdaging en zelfstandigheid, maar zelf land kopen in Nederland was geen optie. "Ik had niet de financiële middelen om eigen land te kopen. Mijn ouders hebben geen agrarische achtergrond, dus hebben ze ook geen bedrijf van een paar miljoen dat garant kan staan. Joost gaf mij de mogelijkheid om toch voor mezelf te gaan werken. Ik pacht nu een stuk land, dat rouleert in de vruchtwisseling van Zonnegoed. Het idee kwam vooral van Joost. Dat is puur *goodwill*. Met groenteteelt kan hij meer verdienen dan met het verpachten van land."

Nu Christiaan de verantwoordelijkheid heeft over zijn eigen teelt van pastinaak en wortelpeterselie leert hij nog meer van het boerenwerk. Hij heeft nu een eigen netwerk, maakt afspraken met zijn afnemers en moet vaker beslissingen nemen. "In het begin was het spannend. Wat is het optimale moment om pastinaak te rooien? Hoe

lang kan je het bewaren? Pastinaak was een nieuw gewas binnen het bedrijf, dus Joost had er ook weinig kennis van. Zo leer je veel en groeit je verantwoordelijkheidsgevoel. Aan de andere kant voelt het ook veilig. Joost loopt hier rond, die kan ik altijd vragen stellen en ik kan zijn machines huren. Na Warmonderhof is het heel fijn om mee te draaien met een boer, het is een mooie stap naar zelfstandigheid. Daarnaast kan het een mooie tussenstap zijn mocht je met elkaar in maatschap willen gaan. De boer kan zo van dichtbij kennismaken met zijn eventuele toekomstige compagnon."

Christiaan is ervan overtuigd dat veel biologische boeren bereid zijn om beginnende boeren op eenzelfde manier een mogelijkheid te bieden. "Iedereen is een beetje zoekend in deze tijd: hoe krijgen we nieuwe boeren aan het werk?" Welke tips wil Christiaan meegeven aan toekomstige boeren? "Durf stappen te nemen, wees niet bang om vooruit te gaan. Je kan falen, maar je komt er ook altijd weer uit." En zijn boodschap aan huidige boeren: "Kijk samen naar mogelijkheden, dat geeft ons de toekomst."

JOOST VAN STRIEN.

BIEDT RUIMTE OP ZONNEGOED:

"IK ZAG DAT CHRISTIAAN DE AMBITIE HAD EN HEEFT OM ZELFSTANDIG TE WERKEN. HET IS MIJN FILOSOFIE OM ERAN BIJ TE DRAGEN DAT MENSEN HUN KWALITEITEN KUNNEN BENUTTEN. EN VOOR MIJN BEDRIJF IS HET OOK GOED. MISSCHIEN KAN HIJ OP EEN GEGEVEN MOMENT IN ONZE MAATSCHAP STAPPEN. HIJ WEET NU WAT HET IS OM VOOR EIGEN REKENING EN RISICO TE WERKEN; DAT PRAAT VEEL MAKKELIJKER. IK BEGELEID OOK HET LONK-PROJECT VAN WARMONDERHOF: JONGE BOEREN OEFENEN EEN JAAR ALS ZELFSTANDIG ONDERNEMER. DAT IS LEUK OM TE DOEN EN HET HOORT OOK BIJ DE ONTWIKKELING EN DE DUURZAAMHEID VAN DE SECTOR."